

DOM SREDNJIH ŠOL NA GERBIČEVI

Skrb za košček preživljajoče mladosti

Prve objekte Doma srednjih šol Ljubljana na sedanjih lokaciji s kvadrato blizu 50.000 kvadratnih metrov med Gerbičevo ulico in cesto v Mestni log je gradilo v letih 1948 in 1949 podjetje »Tehnika« s sodelovanjem šolskih delovnih brigad. Mladina je opravila 690 tisoč prostovoljnih delovnih ur, da si je pomagala zagotoviti osnovne bivalne prostore v obliki provizoričnih pritličnih barak. Med dvanajstimi bivalnimi objekti z zmogljivostjo po 30 učencev je dodatno zrastle še sedem dopolnilnih objektov s kuhinjo, jedilnico, ambulanto, klubskimi in gospodarskimi prostori ter stanovanjskimi prostori za delavce doma.

Vsi objekti so bili grajeni kot provizoriji. Vendar so morali s preureditvami, popravili in dograditvami zdržati celih 30 let, tako da je bilo zlasti v zadnjih letih bivanje in normalno pedagoško delo ter udejstvovanje mladine že skoraj nemogoče.

Izredno hitra izgradnja

»Ob koncu 1975. leta je bil opredeljen petletni program gradnje domov in študentov. Naš dom je bil uvrščen med prioritete gradnje, saj je bil v najslabšem stanju«, nam je pripovedoval ravnatelj Doma srednjih šol Jože Prelog.

Po načrtih naj bi zgradili Dom s štirimi, funkcionalno povezanimi zgradbami. Vsaka naj bi imela prostor za 480 učencev. Gradnja doma naj bi torej potekala v štirih fazah. Kmalu pa se je izkazalo, da je tolikšna kapaciteta zaenkrat prevelika, zato se je zaenkrat pričelo najprej z gradnjo prve faze.

Gradnja doma je potekala bliskovito v primerjavi z dolgotrajnimi pripravami in gradnjami nasploh, saj je bil dom zgrajen v petih desetih mesecih. Pripravljalna dela so se pričela januarja 1979. leta, decembra pa je bilo izdano uporabno dovoljenje in 3. januarja 1980 pa so se učenci že vselili v nov dom. Zaključna dela v pritličju in zunanja ureditev so se nadaljevala nemoteno in sočasno s pripravami na drugo fazo gradnje. Druga pedagoška enota je bila zgrajena in vseljena 1982. leta.

»Izkazalo se je, da je 480 postelj za učence zaenkrat popolnoma dovolj. Zato smo se odločili, da pod našo streho, torej v drugo pedagoško enoto, sprejmemo študente.«

Sožitje učencev in študentov

»Tako je nastalo sožitje učencev in študentov«, je nadaljeval Jože Prelog, »ki je izredno dobro. Problem je bil samo v začetku, pa ne z odnosi učenec-študent, temveč glede cene. Učenci imajo v Domu popolno oskrbo, za študente pa je predvidena dvoposteljna soba brez hrane. Cena pa je bila določena le za učence, ki znaša 7740 dinarjev. Določiti je bilo torej treba ceno za bivanje študentov, ta sedaj znaša 2500 dinarjev, v dvoposteljni sobi.«

Prošenj s strani študentov pa je ogromno, v študentskem centru je namreč določena čakalna doba. V upravi doma so bili zelo velikodušni, pomagali so, kolikor so le mogli. Za študente je na razpolago 360 postelj, trenutno pa jih je v domu 400. To seveda ni le dobra volja uprave doma, ampak tudi študentov, ki so sami pristali na to, da pomagajo svojim kolegom v stiski in da dva sprejmeta v sobo še tretjega.

Da je sodelovanje med učenci in študenti dobro, ima zasluge prav gotovo tudi vzgojnoizobraževalni program, v katerega se vključujejo oboji, dva vzgojitelja skrbita za organizacijo dela in življenje študentov, gre predvsem za interesne dejavnosti.

»Ne bi nam bilo prav, če bi nam kdo vsiljeval svoje želje, kaj naj delamo. Veseli pa smo, ker nam mentorji pomagajo pri tehnični izvedbi obštudijskih dejavnosti«, je povedal Vlado Gobec, predsednik komisije za obštudijsko dejavnost. »V naši komisiji redno deluje od 15-20 članov, najbolj smo aktivni na kulturnem in športnem področju. Delujemo na osnovi interesov študentov in učencev. Najbolj obiskani so večeri diaporativov in predavanj. Sedaj je v zadnji fazi ustanavljanja naše športno društvo. Sicer pa moram povedati, da imamo za obštudijsko dejavnost izredno dobre pogoje, tako kar zadeva prostore, ki so res zavidanja vredni, pa tudi finančnih prolemov nimamo. Pred kratkim smo npr. foto sekciji opremili temnico. Kljub temu da živimo v Domu srednjih šol, pa smo študenti popolnoma enakopravni s študenti Študentskega centra.«

Sodelovanje tudi z okoljem

Da problemov zaradi skupne strehe nad glavo med študenti in učenci ni, sta nam potrdila tudi predsednica mladinske organizacije učencev in sekretar osnovne organizacije ZK Doma Janez Šteblaj: »Naša osnovna organizacija ZK šteje devet članov, od tega so trije študenti – ostali so namreč organizirani na fakultetah. Prav o vseh vprašanjih pa se da dogovoriti, sporazume-«

OB POIMENOVANJU DELOVNIH ENOT I. IN II. VVO LJUBLJANA VIČ-RUDNIK IN OTVORITVI OŠ »OSKAR KOVAČIČ« NA GALJEVICI

Oddolžitev otrokom revolucije

Revolucionarne vihre z neobzdranim nasiljem vselej poščejo svoje tragične junake in med temi so še zlasti otroci. Nemočni sprčo terorja, ki ga seje sovražnik, so ti vselej najlažji plen njegovega morilskega orožja, ali pa zmorejo v vsej svoji človeški neobogljnosti čudežno moč in se mu zoperstavijo kot pravi mali junaki...

V tem duhu je potekalo tudi nedavno poimenovanje delovnih enot I. in II. VVO Ljubljana Vič-Rudnik in otvoritev OŠ »Oskar Kovačič« na Galjevicah, ki so jo pripravili v istoimenski šoli na Galjevicah.

Na osrednji proslavi, ki so se je mimo predstavnikov KS, učencev in učiteljev OŠ, malčkov VVO in njihovih staršev, udeležili tudi predstavniki sosednjih KS in občine, so ob tej priliki sprejeli novo ime, ki ga bosta poslej nosili enoti VVO: delovna enota I. se odslej imenuje po učencu-junaku »Bojanu Meliku«, delovna enota II. po učenci-junakinji »Veri Škraba«. Imeni združujeta tragično preminula, še ne petnajstletna člana SKOJ, ki sta se med zadnjo vojno žrtvovala za delo v OF in pomoč Krimskemu odredu.

»S počastitvijo njunih imen, pa ne postavljamo spomenika le tema dvema mladima junakoma, ampak tudi življenju,« je v svojem slavnostnem govoru izkazal dolžno spoštovanje junakišima skojevcema predstavnik občine Franc Krumberger in pri tem namignil na izjemen pomen vzgoje v današnjem času. Vzgoja pri temeljih ima po njegovih besedah še toliko večjo težo, ker je z njo nerazdružljivo povezana vsa kompleksnost in raznoterost naših odnosov in razvoja. In bolj, ko bomo dosledni pri tej prvenstveni nalogi, bolj bo to krepilo stebre našega skupnega dela...

Za KS Galjevica ima nova šola in VVO še dodaten pomen; je predvsem zrcalo gospodarske uspešnosti, ki jo sicer razjeda večno pomanjkanje gmotnih sredstev. Prav slednje, kot ugotavljajo tu, upočasneva številne zastavljene načrte, saj vzlic nekaterim novim objektom cele stare soseske žal še vedno ostajajo nespremenjene...

Na proslavi so med drugim potem nastopili tudi učenci OŠ »Oskar Kovačič« s posebej pripravljenim programom zborovskih pesmi in recitacij, vso slovesnost pa so dodatno popestrili še malčki VVO s kar se da domiselnimi skeči in igrkami.

Branko Vrhovec

Ob slovesnosti otvoritve prizidka k osnovni šoli so odkrili spomenik Francu Leskošku Luku, po katerem se šola tudi imenuje.

OSNOVNA ŠOLA FRANC LESKOŠEK LUKA IMA PRIZIDEK

Odkrit spomenik prvemu komandantu slovenske vojske

29. septembra so učenci in starši, pa tudi krajanji in vsi Ljubljanci praznovali v osnovni šoli Franc Leskošek-Luka svojevrstni praznik. Na ta dan so namreč odkrili spomenik svojemu dolgoletnemu pokrovitelju, borcu in revolucionarju, po katerem se šola tudi imenuje, svojemu namenu pa je bil predan tudi prizidek šole, zgrajen s sredstvi tretjega samoprispevka. Temeljni kamen prizidka je bil postavljen na dan poimenovanja šole po Francu Leskošku-Luki – 22. decembra 1983.

»Ravno na današnji dan pred 18. leti«, je na slovesnosti ob otvoritvi prizidka povedala pomočnica predsednice Komiteja za družbene dejavnosti Milena Smola, »so se odprla šolska vrata novozgrajene osnovne šole Bičevje. Kako potrebna je bila ta šola, nam pove podatek, da jo je že na začetku njenega delovanja obiskovalo 625 učencev iz obsežnega šolskega okoliša, ki je obsegal šest krajevskih skupnosti Malči Belič, Murgle, Stane Sever in Kozeljica je število učencev iz leta v leto naraščalo in danes že presega število tisoč. S tem se je samoučnovzgojni proces odvijal v vse težjih prostorskih pogojih, ki bodo delno rešeni s prizidkom, ki ga danes slovesno odpiramo.«

Šola se je investicijsko postopoma dograjevala. Pridobila je veliko in malo telovadnico, knjižnico, prostore za podaljšano bivanje. Kljub oteženim delovnim pogojem so bili v vseh letih doseženi zelo dobri učnovzgojni rezultati, nemalokrat tudi nadpovprečni. Pedagoški kader in vodstvo šole se izjemno trudita za doseganje čimboljšega uspeha, tudi z uvajanjem celodnevne šole v dejavnost podaljšanega bivanja in povezovanje z okoljem.

Kljub prizadevanjem vodstva in delavcev šole pa jim vse doslej ni uspelo primerno urediti šolske prehrane, saj so potrebe nenehno naraščale. Šolska kuhinja in jedilnica sta delovali v izredno slabih prostorskih pogojih, ki že davno niso več ustrezali osnovnim normativom o zagotavljanju učenja prehrane učencem, kar je še kako pomembno za odrasčajočega mladežnega človeka.

Ko smo se leta 1982 odločili za tretji samoprispevek, smo rešili tudi ta problem. Šola je v predvidenem roku dobila sodobno kuhinjo s kapaciteto 700 kosil in 900 malic, jedilnico, ki služi tudi kot večnamenski prostor, gospodinjstvo učilnico, pionirsko sobo, fototemnico in dvonamensko zaklonišče. Izvedena pa so bila tudi vsa sanacijska dela na starem delu objekta.

NINA ČOŽ

SAMOPRISPEVEK III

Odprla so se vrata vrtca na Igu

11. oktobra je bila slavnostna otvoritev vrtca na Igu, objekta, ki smo ga zgradili občani Ljubljane s sredstvi tretjega samoprispevka. Vrtce bo nudil vzgojo in varstvo 105 otrokom v petih skupinah.

Projektant in izvajalec gradbenih del je bil Marles Maribor. Vrtce bi moral biti gotov že aprila letos, vendar se je zataknilo. Tako je Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij zahteval, da se debelina gramozne blazine poveča za 20 centimetrov. Pri izkopu za zaklonišče so najeteli na vodovodno omrežje, ki napaja severni del Iga, ga pa v lokacijski dokumentaciji ni bilo zarisane. Odtok meteorne vode je bil po lokacijski in projektni dokumentaciji predviden v bližnji 10 metrov oddaljeni odrti jasek, izkazalo pa se je, da je najbližji odprt jasek oddaljen kar 400 metrov. Za rešitev te situacije je bilo potrebno pridobiti projektno dokumentacijo in soglasje osnovne šole Ig za priključitev na njihov obstoječi kanal ter zgraditi 60 metrov nepredvidenega kanala. Na projektirano greznico se je pritožil bližnji vaščan in predvideno lokacijo je bilo potrebno spremeniti in napraviti nov projekt.

Poleg navedenega pa je bil poseben problem namestitve klori-

natorja za kloriranje pitne vode, ki je na področju Iga problematična. Ugotovljeno pa je bilo, da posebnega klorinatorja samo za vrtce ni potrebno namestiti, saj naprave za kloriranje nameščajo že pri izviru vode za celotno področje Iga.

Po vseh teh zapletih so se vrata vrtca torej le odprla in otroci so dobili zares lepe prostore in pogoje za zdrav razvoj in dobro vzgojo. Naj še povemo, da je investicijska vrednost vrtca po investicijskem programu 36.454.000 dinarjev, celotna investicija pa bo znana po končanem obračunu.

NINA ČOŽ

Ob otvoritvi vrtca so otroci za svoje starše in krajanje pripravili priručni program v katerem so sodelovali tako najmlajši kot tudi učenci osnovne šole. Glede na to, da so bile glavna dekoracija rumene buče lahko sklepamo, da bo vrtce po njih dobil tudi ime.

